

TRAIAN SANDU /

Sorbonne Nouvelle Centre Interuniversitaire d'Études Hongroises (CIEH) - Paris

A romániai szélsőjobboldal és a magyar *numerus clausus*: a modernitás válságára adott társadalmi válasz modellje

A magyarországi *numerus clausus* ihlette Romániában az első világháború utáni eszmei és társadalmi válságra adott első szélsőséges választ, jelesül az egy évig elhúzódó diáksztrájkot, amelyet a Szent Mihály Arkangyal Légión/Vasgárda majdani vezetői, Corneliu Condreanu és Ion Mota vezettek. Ahogy a fasiszta ideológia ezt az ifjú nemzedéket a romániai társadalmi élet globálisabb és forradalmibb átalakítása felé sodorta, a *numerus clausus* a mérsékeltebb nacionalista jobboldal, nevezetesen az erdélyi jobboldali Alexandru Vaida-Voevod, a Vasgárda korábbi támogatója témája lett, aki azt a kisebb jelentésudvarral bíró *numerus valahicus* néven propagálta, és akit ennek következtében 1935-ben kizártak a Nemzeti Parasztpártból. Az első törvényeket 1934-től hozták, és noha erősödtek a szélsőjobboldali radikálisokat ellenző irányzatok, a királyi önkényuralom alatt azok véghez tudták vinni akaratukat.